

28 червня 2024 | №16 (1576)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання
ДСП «Чорнобильська АЕС»

З ДНЕМ КОНСТИТУЦІЇ
УКРАЇНА ПЕРЕМОЖЕ

Допомоги багато не буває

див. 5 стор.

У ЦЬОМУ НОМЕРІ

стор. 3 - Фахівці Чорнобильської АЕС взяли участь у міжнародному семінарі з кібербезпеки

стор. 3 - 4 - ДАЗВ та Державний університет Житомирська політехніка підписали Меморандум про партнерство та співробітництво

стор. 5 - Допомоги багато не буває

стор. 6 - ЧАЕС: два роки відновлення після окупації

стор. 7 - Новини зони відчуження

стор. 9 - Яхт-клуб атомників у місті Прип'ять

ДАТИ І ПОДІЇ

Червень 2012 року - Введення в експлуатацію комплексу із виробництва металевих бочок та залізобетонних контейнерів, що призначені для поводження із рідкими та твердими радіоактивними відходами Чорнобильської АЕС.

23 червня 1992 року - У Брюсселі підписано «Генеральну угоду про міжнародне співробітництво з проблеми ліквідації наслідків чорнобильської аварії» між МАГАТЕ і країнами СНД.

30 червня 1995 року - Верховною Радою України прийнято Закон «Про поводження з радіоактивними відходами».

“Без перебільшення, увесь світ облетіли фото, які у всій «красі» демонстрували спосіб життя окупанта на окупованій території...”

див. стор. 6.

Фахівці Чорнобильської АЕС взяли участь у міжнародному семінарі з кібербезпеки

З 11 по 12 червня 2024 року співробітники Чорнобильської АЕС долучилися до міжнародного семінару з кібербезпеки, який відбувся у Празі в рамках заходів, організованих Паризьким центром ВАО АЕС.

Під час заходу фахівці представили свій багаторічний досвід з питань кібербезпеки, поділилися досягненнями і складнощами підприємства в умовах війни в країні, активно обговорювали підходи до кіберзахисту об'єкта в сучасних умовах.

Особливу увагу учасники приділили викликам для ланцюгів постачання та стратегіям підвищення готовності до надзвичайних ситуацій.

Обмін практичним досвідом з міжнародними колегами дозволив українським фахівцям отримати нові ідеї та сучасні методики, які

планують успішно імплементувати для підвищення захисту інформаційних ресурсів відповідно до міжнародних стандартів безпеки інформаційних систем на Чорнобильській АЕС.

Участь у таких міжнародних заходах дозволяє не лише обмінюватися досвідом, але й зміцнювати партнерства з кращими практиками у сфері кібербезпеки, що є надто важливим для енергетичної безпеки України.

ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ

ДАЗВ та Державний університет «Житомирська політехніка» підписали Меморандум про партнерство та співробітництво

Розвиток співробітництва у сфері підготовки студентів у різних галузях, здійснення наукових та інформаційних зв'язків з актуальних проблем науки, впровадження результатів наукових досліджень у навчальний

процес та практичну діяльність – ДАЗВ та Державний університет «Житомирська політехніка» підписали Меморандум про партнерство та співробітництво.

Захід відбувся за участю першого заступника голови ДАЗВ Андрія Тимчука, фахівців ДАЗВ та делегації від «Житомирської політехніки»: Руслани Валерко, Ірини Давидової, Тетяни Курбет.

Підписання Меморандуму – це продовження розвитку зони відчуження як наукового хабу, адже документ передбачає участь викладачів та студентів Університету в науково-дослідницьких роботах, програмах та проектах, розроблених з урахуванням спільних інтересів, можливості проходження практики студентами університету на підприємствах, сфери управління ДАЗВ, підвищення кваліфікації в університеті працівниками наших підприємств. Всі ці та інші питання сторони обговорили на заході.

Державний університет «Житомирська політехніка» має сталу, сучасну навчальну платформу, більше 7000 студентів та факультети, що дозволять здобувачам освіти проходити практику або отримувати роботу на підприємствах, що належать до сфери управління ДАЗВ. Наприклад: Факультет гірничої справи, природокористування та будівництва, Факультет комп'ютерно-інтегрованих технологій, мехатроніки і робототехніки й інші.

В доробку навчального закладу багато освітніх програм, а нещодавно втілили у життя ще один проєкт – було відкрито Центр підтримки ветеранів та їх родин. Безперечно, Державний університет «Житомирська політехніка» своєчасно адаптується до сучасних умов й викликів.

«Зона відчуження має потужний потенціал для наукового розвитку із залученням фахівців не тільки з України, але з усього світу. Маю надію, що підписання Меморан-

думу з «Житомирською політехнікою» стане початком довгої й плідної роботи у векторі науки. Ми плануємо розробити спільні дослідницькі програми та проєкти, які допоможуть вивчити й використати ресурси зони відчуження з користю для всього людства. Чи готові ми до нових викликів та інновацій? Безумовно. І ми впевнені, що разом досягнемо великих результатів», – зазначив Андрій Тимчук.

Нагадаємо, що у лютому Уряд схвалив Стратегію розвитку Зони відчуження до 2032 року, одним із завдань якої є перетворення Чорнобильської зони на новий центр дослідження мирного атому, нових практик та рішень, розвитку наукової та дослідницької інфраструктури.

За інформацією ДАЗВ

НАГАДУЄМО, ЩО У НАС Є ОФІЦІЙНІ РЕСУРСИ. ПІДПISУЙТЕСЬ, ЩОБ ЗАВЖДИ БУТИ В КУРСІ НАЙАКТУАЛЬНІШИХ ПОДІЙ!

Telegram
@chnpp_official

Instagram
@chornobylnpp

Facebook
@ChornobyINPP

YouTube
@ChornobyINPP

Допомоги багато не буває

До військовослужбовців в/ч 3041 персонал ЧАЕС має особливе ставлення. Для працівників вони свої — тому що часто живуть у сусідніх будинках, тому що роками їздили тими ж електропотягами на станцію та додому, до Славутича.

Ми разом пережили жакливі дні облоги, тому що з перших годин війни ті з них, хто був у місті, долучилися до його оборони.

А ще тому, що разом раділи поверненню з полону кожного з вояків нашої військової частини і разом сумуємо за тими 84 нацгвардійцями, які залишаються в полоні й зараз.

Саме тому на заклик первинної профспілкової організації допомогти в/ч 3041 технічними засобами, необхідними для підвищення обороноздатності зони відчуження, відгукнулася значна частина колективу станції.

Про те, як розпочалась ця ініціатива нам розповів командир військової частини 3041 Національної гвардії України Євген ЖАР:

— Сучасна концепція ведення бойових дій значно відрізняється від тієї, що була характерна для минулого століття. Раніше основну роль грали піхота та артилерія, а згодом акцент змістився на танки та авіацію. Нині однією з ключових сил у військових конфліктах стали автономні бойові одиниці, які керуються дистанційно.

Ворог постійно застосовує технічні новачки, зокрема активно використовує безпілотні літальні апарати (БПЛА).

Наша військова частина створена для гарантування надійності охорони та оборони ЧАЕС. Тому, завдяки постійній співпраці та обговоренню проблемних питань забезпечення безпеки із заступником генерального директора (з фізичного захисту) Вадимом Сліпухою, ми прийшли до висновку, що буде чудово, якщо ми матимемо можливість більш надійно обороняти повітряний простір за допомогою засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ).

Спільно з керівництвом ДСП ЧАЕС ми звернулися до Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України, а саме до Первинної профспілкової організації Чорнобильської АЕС, з проханням про допомогу у забезпеченні нашого підрозділу одним з таких засобів.

На кошти, зібрані в ході благодійної акції, ми отримали та впровадили засіб радіоелектронної боротьби (РЕБ), який значно підвищив наші можливості. Засіб радіоелектронної боротьби є надзвичайно важливим для нашої частини, особливо враховуючи близькість до кордону.

Це обладнання дозволяє нам ефективно захищати наші позиції від ворожих безпілотних літальних апаратів, забезпечуючи безпеку як

наших військовослужбовців, так і зони відчуження в цілому.

Ворог активно використовує безпілотні літальні апарати для розвідки та атак, і наявність такого РЕБ значно підвищує наші шанси на успішну протидію цим загрозам.

Він працює на кількох частотах, що дозволяє ефективно придушувати радіосигнали противника, забезпечуючи захист наших комунікацій і ускладнюючи роботу ворожих розвідувальних засобів.

Завдяки великому радіусу дії та високому рівню захисту, прилад допомагає нам оперативно реагувати на загрози, підтримуючи високий рівень бойової готовності та забезпечуючи надійну оборону наших позицій.

Засоби РЕБ вже продемонстрували високу ефективність в умовах бойових дій, що є безцінним для нашої оборони. За допомогою отриманого пристрою ми можемо швидко і ефективно реагувати на нові виклики.

Крім того, нам було надано планшети та лазерні указки, які допомагають в організації застосування засобів протиповітряного захисту.

— Напевно, існують ще якісь потреби у оснащеності, на які можуть бути спрямовані подальші збори або зусилля колективу?

— Відповідно до активних змін в тенденції ведення противником війни, ймовірно, що військова частина буде звертатися за технічною допомогою до керівництва станції, профспілки та персоналу ДСП ЧАЕС для вирішення питань забезпечення надійної охорони та оборони. На жаль, попри значний внесок у вигляді РЕБ, існує ще багато інших потреб.

І тому я від імені всього особового складу нашої військової частини хочу висловити вдячність кожному, хто відгукнувся на нашу потребу і забезпечив тим самим максимально швидкий результат. Працівники станції демонструють приклад справжнього виконання громадянської свідомості, і це дуже цінно для нашої країни, і для кожного, хто встав на її захист.

Відчуйте різницю

Рівно два роки минуло з того часу, коли Чорнобильська АЕС порахувала збитки, які їй було завдано під час окупації території промислового майданчика станції російськими військами.

Згідно з даними Кабінету Міністрів України, опублікованими на офіційному порталі установи наприкінці червня 2022 року, лише прямі втрати — тобто, те що можна порахувати — склали більше ніж 1,6 млрд гривень.

І якщо вартість викраденого, пошкодженого та/або зруйнованого обладнання, устаткування, комплектуючих, транспортних засобів можна порахувати, то втрати на відновлення у широкому сенсі слова нормального життя станції порахувати значно складніше. Як важко порахувати і моральну шкоду, яку зазнав персонал станції, побачивши, що зробили російські окупанти у доглянутих та впорядкованих приміщеннях ЧАЕС.

Без перебільшення, увесь світ облетіли фото, які у всій «красі» демонстрували спосіб життя окупанта на окупованій території, зокрема й на промисловому майданчику ЧАЕС.

Два роки поспіль спалюжені приміщення станції виглядають так, як мають виглядати приміщення, де працюють люди, котрі себе поважають. Про це наш фоторепортаж.

Обережно: борщівник

Біологічні особливості

Борщівник Сосновського — реліктова та добре пристосована до виживання рослина. Містить фотоактивні сполуки, небезпечні для шкіри людини при сонячному опроміненні.

Рослина в перші роки не вибиває пагона, росте в вигляді куща та збільшує кореневище, на 2—3 рік з'являється трубчатий пагін із декількома суцвіттями. Скошена рослина, яка не відцвіла, дає пагін на наступний рік, і може жити протягом багатьох років допоки не відцвіте. Якщо стовбур перебитий, за умови теплої погоди квітне повторно через 1—2 тижні, на вцілілих пагонах в прилистових розетках розвиваються квіти. Нові квіти можуть зростати навіть майже біля землі, тому скошування є мало-ефективним.

Зростає до 3—5 метрів в висоту, товщина стебла — до 10 сантиметрів. Основними місцями його поширення є потічки, береги річок, узбіччя доріг, деградовані пасовища та покинуті поля.

Насіння борщівника Сосновського дозріває навіть тоді, коли стовбур рослини зрізано. Насіння розсівається в діаметрі 5—6 метрів навколо рослини, проте сухостій з насінням переносить зимові хуртовини, знаходячись над сніговим покривом, сприяючи рознесенню насіння на великі відстані.

Незважаючи на те, що не всі борщівники містять фотосенсибілізуючі речовини, склад та дія їх може різнитись, борщівник Сосновського

має токсичну дію на шкіру та часто його складно відрізнити від схожих представників суміжних видів.

Прозорий водянистий сік рослини багатий на фотоактивні сполуки (фуранокумарили), при контакті зі шкірою викликає малопомітне подразнення, як від кропиви, але під дією ультрафіолетового (зокрема сонячного) випромінювання, в сокові активуються токсичні властивості, підвищуючи чутливість шкіри до ультрафіолету в сотні разів.

Навіть одноразове торкання до борщівника призводить до опіків 1—3 ступенів. Опіки, особливо у перші кілька днів, схожі на термічні. Для них характерна гіперемія (почервоніння), водянисті пухирі.

Опіки з'являються на вражених ділянках тіла не одразу після контакту, що б могло попередити подальший контакт з рослиною, а через 1—2 дні, розвиваючись поступово під впливом сонячного ультрафіолету. Місця уражень важко гояться, загострюються прояви інших шкіряних захворювань.

Для кого борщівник найбільш небезпечний

Сильніше реагують на опіки люди зі світлим волоссям і світлою шкірою. Часто від опіків страждають діти.

При легкому ступені ураження на шкірі залишається пігментна пляма. Якщо сік викликав сильне запалення, пухирі та бульбашки, то на їх місці пізніше утворюються виразки, що повільно загоюються. При опіку понад 80% поверхні тіла можливий смертельний результат.

Симптоми при опіках

Залежно від ступеня впливу отрути на шкіру, при опіку можуть з'явитися:

- легке почервоніння (I ступінь опіку);
- пухирі (II ступінь опіку);
- глибокі виразки (III ступінь опіку).

В уражених ділянках шкіри відчується свербіж і печіння. Із загальних симптомів спостерігаються млявість, озноб, запаморочення, головний біль. Іноді підвищується температура тіла.

Що робити при опіку борщівником

Потрібно скоріше змити зі шкіри сік рослини, використовуючи мильні розчини або харчову соду. Можна також потім змастити уражену ділянку шкіри будь-яким живильним кремом. При легких опіках можна провести лікування в домашніх умовах.

Коли потрібно звертатися до лікаря

- при алергічних реакціях, коли виникає набряк шкіри, носоглотки, бронхоспазм та інше;
- при опіках більш як 10% тіла;
- при сильних опіках з пухирями;
- при опіках очей, слизових оболонок порожнини рота і носа;
- при сильній загальній реакції: підвищення температури, блювота.

Заходи боротьби

Попередження контакту шкіри з будь-якою частиною рослини, особливо тими частинами, що пущили на зламі сік. Він спричиняє опіки навіть на тильній поверхні долонь, де шкіра порівняно товста.

Робота з рослиною (особливо при викошуванні) передбачає використання щільного водовідштовхуючого одягу, окулярів та щільних гумових рукавиць.

Попередження дітей про небезпечність рослини. Велике листя та трубчасті стебла цікаві дітям для зламування.

Попередження використання листя борщівника як серветок, для витирання рук чи ніг.

ЯХТ-КЛУБ АТОМНИКІВ У МІСТІ ПРИП'ЯТЬ

У мальовничому куточку Чорнобильського Полісся протікає річка Прип'ять, притока могутнього Дніпра, біля якої було збудоване однойменне місто. А там, де існує дует великої води та попутного вітру, завжди знайдуться охочі його підкорити, піднявши вітрила. Яхт-клуб атомників виник у місті-супутнику Прип'ять в середині 1970-х років. І зростав разом з ним та Чорнобильською АЕС.

Біля витоків клубу був Борис Євгенович Алфімов. Вибір ним вітрильного спорту тоді був цілком логічним, адже ще у студентські роки, під час навчання на фахівця із судноремонту, він захопився яхтами. До того ж почав з академічного веслування, а через кілька років вже ходив під вітрилом. На ЧАЕС Алфімов приїхав ще на етапі її будівництва, і після створення на станції цеху централізованого ремонту (ЦЦР) перейшов працювати туди, згодом обійнявши посаду заступника начальника.

За активної участі Бориса Алфімова спочатку у Прип'яті була організована веслувальна база. Для чого у спортивного товариства «Зеніт» придбали дві вживані байдарки та збудували для них сарай на березі річки.

Згодом адміністрація ЧАЕС виділила кошти на закупівлю нових байдарок та академічних веслувальних човнів. Борис Євгенович особисто їздив за ними до Риги.

У результаті спортивно-учбової флотилія значно зросла. Тоді ж до бази доєдналися тренери на громадських засадах Раїса Болсуновська і Микола Марков. Все це сприяло активній діяльності секції «Вітрила і веслування».

Початком яхт-клубу, на думку самого Алфімова, можна вважати 1976 рік. Тоді склалися відповідні обставини.

Насамперед, остаточно сформувалася ініціативна група – кістяк клубу.

Також звільнилася будівля залізничної водокачки, де й розмістили базу. А директор ЧАЕС Віктор Брюханов виділив кошти, на які у Ленінграді придбали декілька вітрильних суден. Яхт-клуб почав працювати офіційно. Було обрано правління і голову, а членами клубу стали близько 60 яхтсменів.

Ще влітку 1975 року до майбутнього клубу приєднався Василь Павлович Коваленко (майстер ЦЦР), який через кілька років очолив клуб. Десь у 1983 році, — згадував Василь Павлович, — Борис Алфімов запропонував мою кандидатуру на посаду голови Ради яхт-клубу, або ж на клубному жаргоні — капітана.

Тоді у клубі відбувалися певні зміни. У місті оселилося багато нової молоді, направленої сюди після закінчення технікумів і інститутів, і багато з них ставали членами яхт-клубу, приймали участь у спортивних змаганнях.

На той час вже була повністю обладнана власними руками база, про рівень якої може свідчити й те, що певний час її орендувала збірна СРСР з академічного веслування.

Яхти і яхтсмени клубу взяли участь у різноманітних професійних змаганнях, зокрема у такій знаковій регаті як «Кубок великого Дніпра».

Крім того, часто відпочивали під вітрилами цілими родинами.

Слід також згадати, що у місті діяв і власний підводний клуб «Аква».

Після аварії на 4-му енергоблоці Чорнобильської АЕС спортивні судна яхт-клубу намагались врятувати, однак вони виявились забруднені і їх довелося залишити. І зараз на території покинутого клубу ще збереглися деякі з них.

Під час проектування нового міста-супутника ЧАЕС Славутича був передбачений водно-спортивний комплекс на території порту Якір. А до самого міста переїхала значна частина спортсменів. Яхт-клуб

отримав назву «Білі крила».

Дитячий спорт у Славутичі був на першому місці. Зокрема тут придбали повний комплекс спортивних човнів для проведення навчально-тренувального процесу, діяла крейсерська секція, проводили навчання на парусних

дошках. Загалом яхт-клуб у Славутичі заслуговує на те, щоб стати темою окремого дослідження.

**Новосельський А.М.,
науковий співробітник
Національного музею
«Чорнобиль»**

Яхт-клуб м. Прип'яті. Сучасний вигляд

Фото 1. Борис Алфімов виступає з напутнім словом на регаті «Кубок великого Дніпра». Яхтсмени (зліва направо): Панченко, Брик, Сисенко, Коваленко. На формі емблема з написом «Чорнобильська АЕС». З фондів Національного музею «Чорнобиль».

Фото 2. Яхта «Кум» та інші плазасоби клубу на одному з міських свят, річка Прип'ять.

Фото 3. Табличка яхт-клубу, десть у наш час.

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання
ДСП «Чорнобильська АЕС»

Відповідальний за випуск: **Віталій Медвідь**

Над номером працювали: **Майя Руденко,
Анастасія Єрашова, Денис Ланько**

Зворотній зв'язок:
m.rudenko@chnpp.gov.ua
+380 4593 441 50

Ukraine ua
NOW

Видання засновано у 1995 році. Видається на виконання ст. 10. «Права громадян та їхніх об'єднань на одержання інформації у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та на підставі ч.3 ст. 15 Закону України «Про медіа».